

GLAVA IV

O čoveku koji nije oklevao da se posvađa s ljudima

Zora je odmerila Borisa i zakikotala se:

– Znaš da izgledaš opasno?

– Naravno da izgledam – prihvatio je Boris.

Zora je oprezno dotakla rame našeg prijatelja:

– Znaš da stvarno izgledaš opasno?

– Naravno! A znaš li zašto? – uzviknuo je Boris. – Zato što sam opasan momak!

Boris je izgledao onako kako je Ksenofon opisivao Tračane: riđ, pegav, sa kozjim očima. Osmehivao se malim osmehom kušača vina. Uopšte nije ličio na negativca iz lutkarskog pozorišta koji izleti na scenu i reži:

– Grrr! Ja sam strašno zao.

Sećam se popodneva kad smo Boris i ja zajedno pobjegli iz gimnazije. Pušili smo „filter 57” i pljuckali u tašmajdanskom parku. Na klupi do nas je, sa devojkom, sedeo pegavi Hans. Čovek ne može svog bližnjeg gledati prezrivije nego što je Hans mene odmerio tog popodneva. Mimoišao sam njegovu klupu, sa malim posprdnim osmehom. Problem je bio u tome što je Hans bio uveren da ja moram istrpeti njegov prezrivi osmeh, a da on ne mora istrpeti moj.

– Nešto mnogo smešno? – upitao je.

To je bilo dosta hrabro s obzirom da nas je bilo dvojica. Nisam ništa odgovorio, samo sam stegnuo kao cigla tešku knjigu Knuta Hamsuna, sa dva romana – „Glad” i „Pan”.

Hans mi se približio s leđa i opet ponovio:

– Nešto mnogo smešno?

Bez reči sam se okrenuo i opalio ga preko lica Knutom Hamsonom. Nadam se da se u tom času prosvetitelj Dositej Obradović, u raj, obradovao i uzviknuo:

– Knjige, braćo, knjige a ne zvona i praporci!

Hans je bio zaprepašten. Ni danas mi nije jasno šta je, za ime božje, očekivao da ću uraditi? Dohvatili smo jedan drugog za vrat. Boris nas je neko vreme posmatrao kako stenjemo. Onda je prišao i mog protivnika kratko pripalio dva puta. Čao Hans! Tu uslugu Borisu nikad neću zaboraviti. Neću zaboraviti ni kako je Hansova devojka vrištala:

– Pustite ga, ubice!

Zora je uvek pokušavala da nas ubedi da čovek nije ono što ga okružuje već ono sa čim se jedini u srcu. Boris je verovao u nešto sasvim suprotno:

– Određuje te ono što si i što ti je porodica – učio me je. – Moj brat je kretan a ti si mi prijatelj. Ali, da mi zatražiš 10. 000 maraka na zajam ja ti ne bih dao, a njemu bih poklonio.

Borisov otac je rođen na jugu Srbije, u selu Donje Brijanje. Majka mu je bila iz sela Tutunovića Podrum. Borisa su mnogo zavitalavali zbog porekla njegovih roditelja. Primer pogrešne predstave o sebi i stida pred ogledalom jeste činjenica da je u ruralnoj zemlji, Jugoslaviji, bilo sramota imati nekog na selu. Drugovi iz razreda su Borisu vadili mast i govorili: „Bem te u nagalaaasak!” iako nikakvog *naglaska* nije imao. Otkad se upisao u džudo klub, zavitalavanje se utišalo. Kada je Boris pobedio Joška Varežinu i postao omladinski prvak u džudou, prijatelji su zaboravili da su ga ikad zavitalavali. Iz njegovog džudo kluba je kasnije izašlo pola policije i pola mafije. Na turnirima, Boris je postao nerazdvojan sa svojim budućim kumom, Duplim.

Borisov otac je bio stariji vodnik. Mora da je na poligonu maltretirao vojnike „atomskim udarima s leva”, ali kod kuće je bio sa-

svim pristojan čovek. Borisova majka je bila domaćica. Još od venčanja oni su počeli da štede da bi napravili najveću kuću u mestu Tutunovića Podrum. Borisovi roditelji su bili neka vrsta gastarbajtera u gradu. Radili su krvavo da zarade buduću zavist svojih seljaka. Cicijašili su i otkidali od usta u ime te buduće zavisti. Majka je po nekoliko puta koristila isto ulje za pečenje. Otac je išao po kući i gasio svetla. Toliko su štedeli da su na početku svog braka takoreći bili gladni. Zajedno bi otišli do restorana da se nadišu mirisa pečenja i to im je bila večera. Verovali su da će se u njihovoj kući, kad je jednom izgrade, okupiti velika porodica kakvu su pamtili iz detinjstva. Porodica rasuta po Nemačkoj, Švedskoj i bivšoj Jugoslaviji nikad se nije okupila.

Boris je othukivao i govorio kako je njegov otac „pošten”, kao da se radi o nekoj neizlečivoj bolesti. Otac u životu nije propustio ni jedan radni dan, čak ni onda kad je imao visoku temperaturu. Borisova majka je u mladosti bila lepa. Kad bih im došao u posetu, čuo bih kako tetka Maca u kuhinji kuva sarmu i mrmlja:

– Ja baš volim što sam žena i što mogu da budem varljiva.

Borisov otac bi me posadio do sebe i viknuo:

– Maco, daj brže dve kafe ovamo.

– Slade ili gorče? – pitala je tetka Maca iz kuhinje.

– Gorče, ali ne previše...onako – radničke.

Boris mi je uz smeh pričao kako se njegov otac udvarao njegovoj majci. U letnjoj noći on je šetao pored Mace potpuno normalno. Iznenada se trgnuo i uperio prst u nebo. Razdragano je uzviknuo:

– Vidiš li onu zvezdu?

Zatim je uhvatio Macu za oba ramena i oduševljeno viknuo:

– Ti si ista kao ta zvezda!

Ko bi mogao odoleti takvoj tehnicu – pitao me je Boris.

Borisovi roditelji bi se nasmešili čim čuju reč „selo”. Borisova devojka Irina je mrzela seljake. Mrzela je sve što je u detinjstvu lis-

tom dupe brisalo i za ovcama vikalo „prrrr”. Izuzetak je bio njen otac, koga je smatrala najpametnijim čovekom na svetu. Borisovi roditelji nisu voleli Irinu. Jednom su Boris i Irina „vodili ljubav” u sobi a tetka Maca se stalno nakašljavala i udarala četkom u vrata jer je baš tad morala da obriše patos... Boris je otvorio vrata. Uneo se majci u lice:

– Da se goniš ti sa tom metlom u tri lepe pičke materine!

Iako su im se nosevi skoro doticali Borisova majka ga **nije čula**. Nije ga čula jer je to što je on rekao bilo izvan spiska stvari koje su moguće u svemiru. Maca je zurila u Borisa sa potpuno nepromjenjenim izrazom lica, kao da nije rekao ništa.

Kad ga je Irina ostavila, Boris je počeo strašno da pije. Išao je ulicom pognute glave. Ne gledajući kuda ide, na Terazijama je udario u prolaznika. Sklonio je prolaznika s puta aperkatom, a da nije podigao glavu.

– Tonuo sam, tonuo – govorio mi je kasnije – i čekao da dođirnem dno, pa da ponovo počnem da gradim ambicije.

Kad je mnogo kasnije saznao da smo zamenili mesta, i da se ja zabavljam sa Irinom, Boris nije rekao ništa. Jednom smo pili zajedno i ja sam mu stavio ruku na rame. On je zarežao:

– Nemoj da me diraš.

– Zašto? – upitao sam.

Boris je pokazao sa oba kažiprsta na sebe:

– Zato jer sam ja lud.

Povukao sam ruku. Veoma je teško svađati se sa nekim ko može da ti prebije ruke i noge a da se ne zadiše.

Boris je završio Saobraćajni fakultet i započeo biznis sa Duplim. Poslovi su im išli dobro. Ipak, Boris je citirao Konfučija:

– Sve što vidim oko sebe je Ništa koje pretenduje da je Nešto, Praznina koja pretenduje da je Punoća, Oskudica koja pretenduje da je Obilje.

Boris je počeo da se kocka. Svom ocu, koji je štedljivo gasio svetla po kući, u svađi je rekao:

– Čitava tvoja penzija je jedan moj čip.

Irini je Boris ostao u lepoj uspomeni.

– On je najduhovitiji čovek na svetu kad hoće to da bude – govorila je.

– Da, on je duhovit – priznao je Bane. – Ali on je vrlo pogan kad pije.

– Boris nimalo ne okleva da se posvađa sa čovekom – dodao sam. On rezonuje ovako: – Pre ili posle ćemo se ionako posvađati. Zato bolje da to učinimo pre nego kasnije.

– To je zato što je mafijaš – odvratio je Bane.

– Pa takav je uvek bio – primetio sam ja. – Takav je bio u školi.

Bane je slegnuo ramenima:

– To znači da se rodio kao mafijaš.